SUOMEN YLIOPPILASKUNTIEN LIITTO
NATIONAL UNION OF UNIVERSITY STUDENTS IN FINLAND
FINLANDS STUDENTKÅRERS FÖRBUND

5.10.2017

Valtiovarainvalikunnan Sivistys- ja tiedejaostolle

HE 106/2017

Lausunto hallituksen esityksestä valtion talousarvioksi vuodelle 2018: korkeakoulutus ja tutkimus

Suomen ylioppilaskuntien liitto (SYL) ry. kiittää mahdollisuudesta lausua ja esittää kunnioittavimmin lausuntonaan seuraavaa.

Tiivistelmä

- SYL pitää panostuksia korkeakoulutukseen ja tutkimukseen hyvänä kehityssuuntana, mutta ei näe niitä ratkaisuna jo tehtyihin leikkauksiin
- SYL esittää huolensa hallituskauden alussa tehtyjen koulutusleikkausten vaikutuksista opiskelijoiden hyvinvointiin ja opintojen etenemiseen.
- SYL kysyy, olisiko parantuneen taloustilanteen valossa voitu tehdä rohkeampiakin ratkaisuja esimerkiksi palauttamalla yliopistoindeksi

Sipilän hallituksen korkeakoulu- ja tiedepolitiikan linja ei ole muuttunut

Sipilän hallituksen korkeakoulu- ja tiedepolitiikan päälinja on ollut, että hallituskauden alussa tehtiin massiiviset koulutusleikkaukset, jonka jälkeen hallinnonalalle on kohdistettu pieniä panostuksia mm. kärkihankkeiden muodossa. SYL on pitänyt tuota linjaa haitallisena Suomen kilpailukyvylle ja korostaa, että koulutukseen ja tutkimukseen panostaminen on todellista Suomen kuntoon panemista. Koulutusleikkaukset ovat näkyneet korkeakouluissa sekä opettajien että tuki- ja palveluhenkilökunnan määrän pienenemisenä ja tällä on suora yhteys opintojen etenemiseen ja opiskelijoiden hyvinvointiin.

Tutkimus ja kärkihankepanostukset tervetulleita

Vuoden 2018 budjetissa tutkimukseen on kohdistettu ns. Lippulaivahankkeiden muodossa 25 miljoonaa euroa ja valtio on lisäksi luvannut pääomittaa hanketta 60 miljoonalla eurolla. SYL pitää pientäkin panostusta hyvänä, mutta muistuttaa, että tieteellisen tehokkuuden ja vaikuttavuuden näkökulmasta monimutkaiset rahoituskanavat ja byrokratian lisääminen eivät ole kestävä ratkaisu.

Budjetissa on varattu enintään 45,7 miljoonaa euroa korkeakouluopetuksen kehittämisestä, digitaalisten oppimisympäristöjen vahvistamisesta ja ympärivuotisen opiskelun edellytysten parantamisesta aiheutuvien menojen ja avustusten maksamiseen. Kyseessä on hallituksen kärkihankerahoitus, jota korkeakoulut ovat hakeneet yhteistyöprojekteillaan. Hankkeet vaikuttavat hyviltä ja onnistuessaan muuttavat korkeakoulujen toimintaympäristöjä oikeaan suuntaan. SYL muistuttaa kuitenkin, että

hankkeiden loputtua on tärkeää varmistaa, ettei projekteissa saadut hyvät tulokset unohdu rahoituksen loputtua.

Vuodelle 2018 on myönnetty 12 miljoonan euron valtuutus datalähtöisen tutkimuksen kehittämisohjelmaan sekä 8,5 miljoonaa euroa tutkimusinfrastruktuurien kehittämiseen. Panostukset tulevat tarpeeseen ja toivon mukaan niillä saadaan yhdenmukaistettua myös korkeakoulujen tietoliikenneinfrastruktuuria ja edistettyä yhteistyötä. Opettajien täydennyskoulutukseen ja digipedagogiikan kehittämiseen tehdyt panostukset ovat niin ikään perusteltuja.

Valtio tukee ns. FiTech-yhteistyötä 8,3 miljoonalla eurolla. Tekniikan alan yhteistyöhanke on positiivinen esimerkki yliopistojen ja yritysten välisestä yhteistyöstä. Yhteistyö ei kuitenkaan onnistu ilman alkuinvestointeja ja on hyvä, että hankkeeseen on päätetty panostaa.

Yliopistoindeksi palautettava

SYL korostaa, että koulutuksen ja tutkimuksen vakaa ja riittävä perusrahoitus ovat välttämättömiä Suomen henkiselle ja taloudelliselle hyvinvoinnille. Innovaatioiden alusta on perustutkimuksessa ja koulutustasoa ei saada nousuun säästämällä koulutuksesta ja opiskelijoilta. Kuluvana vuonna talouden tunnusluvut ovat olleet kasvamaan päin ja mielestämme olisi syytä miettiä, pitäisikö esimerkiksi yliopistoindeksi palauttaa parempien talouslukujen valossa.

Suomen ylioppilaskuntien liitto (SYL) ry.

Riina Lumme	Eero Manninen
puheenjohtaja	pääsihteeri

Lisätietoa:

Yhteiskuntavaikuttamisen koordinaattori Niina Jurva, niina.jurva@syl.fi , 0415152230